

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/12/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123289607
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Minks
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2024:6123289607.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Minksa a sudcov JUDr. Olivera Kolenčíka a JUDr. Mareka Olekšáka, v spore žalobcu: A. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. XXX, v zastúpení: JUDr. Soňa Soboňová, advokátka so sídlom Podzámska 8330/32, Nové Zámky, IČO: 50 364 511, proti žalovanej: D. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. XXX, v zastúpení: SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Štefánikova 8, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 36 853 186, o zaplatenie 9 955,86 eura, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 23. novembra 2023, č. k. 4C/73/2023-118, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v časti zamietajúceho výroku do sumy 3 982,50 eura potvrdzuje.

II. Vo zvyšnej časti vrátane výroku o náhrade trov konania rozsudok súdu prvej inštancie zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie (Okresný súd Nové Zámky) rozsudkom zo dňa 23. novembra 2023, č. k. 4C/73/2023-118, žalobu zamietol. Zároveň rozhodol, že žalovaný má nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. § 143, § 148 ods. 1, § 149 ods. 1 až 3, § 150 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“).

3. Pokiaľ ide o rozhodnutie vo veci samej, tak prvoinstančný súd uviedol, že žalobca sa prostredníctvom právneho zástupcu podanou žalobou zo dňa 06. 04. 2023 domáhal zaplatenia sumy 9955,86 eur, a to tým titulom, že strany sporu sú bývalí manželia. Manželstvo strán sporu bolo uzavreté dňa 23. 10. 1993 a bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky č. k. 16Pc/20/2020-16 dňa 06. 10. 2020, právoplatným dňa 08. 10. 2020. Rozvodom manželstva zaniklo aj bezpodielové spoluvlastníctvo manželov. Na okresnom súde Nové Zámky bola podaná žaloba na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva, ktorá sa viedla v konaní sp. zn. 4C/17/2022. Medzi manželmi bola uzavretá Dohoda o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva dňa 09. 11. 2022, preto bolo konanie z dôvodu späťvzatia žaloby zastavené uznesením zo dňa 21. 11. 2022. V Dohode za predmet vyporiadania označili strany nehnuteľnosti v kat. úz. C. zapísané na LV č. XXXX, a ktoré boli vo výlučnom vlastníctve žalovanej D. B.. Okrem toho si strany navzájom vyporiadali hnuťelné veci a úverový záväzok voči Všeobecnej úverovej banke, a. s. Vyporiadací podiel vo výške 22 000,- eura za vnos žalovanej na majetok žalobcu, sa zaviazal žalobca vyplatiť do 15 dní žalovanej od uzavretia predmetnej dohody. V bode V. 1. dohody je uvedené, že vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“) je konečné a

účastníci dohody vyhlasujú, že jej uzavretím sú úplne vyrovnaní a nebudú mať voči sebe žiadne ďalšie majetkovoprávne nároky z titulu zaniknutého BSM. Okresný súd Banská Bystrica v upomínacom konaní sp. zn. 10Up/605/2023 vydal dňa 04. 05. 2023 platobný rozkaz, ktorým žalobe v plnom rozsahu vyhovel. Proti platobnému rozkazu podala žalovaná odpor, zároveň právny zástupca žalobcu na žiadosť súdu oznámil, že žiada o pokračovanie v konaní pred miestne príslušným Okresným súdom Nové Zámky, čím sa platobný rozkaz zrušil a Okresný súd Banská Bystrica postúpil vec súdu prvej inštancie dňa 21. 06. 2023 na ďalšie konanie.

4. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie výsluchom strán sporu, ako aj oboznámením sa so žalobou, plnomocenstvom, návrhom na mimosúdne vyrovnanie z 20. 02. 2023, stanoviskom k návrhu žalovanej zo 06. 03. 2023, rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky č. k. 16Pc/20/2020-31 zo 06. 10. 2020, výpismi z VÚB, a. s. žalobcu, Dohodou o vyporiadaní BSM zo dňa 09. 11. 2022, odborným vyjadrením RK ZÁMOCKÉ REALITY, s.r.o., Zmluvou o poskytnutí úveru na bývanie VÚB, a.s. stranám sporu z 29. 04. 2016, vyjadrením žalovanej, splnomocnením, uznesením Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 9C/2/2021 z 30. 03. 2021 spolu s opravným uznesením zo 06. 04. 2021, uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 25 Co/48/2021-184 zo dňa 16. 07. 2021, platobným rozkazom upomínacieho súdu sp. zn. 10Up/605/2023, vyjadrením právneho zástupcu žalobcu z 31. 08. 2023, žiadosťou o odročenie pojednávania z 02. 10. 2023, posúdením návrhu na odročenie pojednávania z 02. 10. 2023, pripojeným spisom tunajšieho súdu sp. zn. 4C/17/2022.

5. Následne súd prvej inštancie, s poukazom na zistený skutkový stav, dospel k záveru, že žalobcom požadované nároky nie sú dôvodné. Čo sa týka spoločných dlhov, tieto možno v rámci BSM vyporiadať medzi stranami sporu pri tzv. širšom vyporiadaní BSM, kedy súd pri existencii aktív rozhoduje o ďalšom výlučnom majiteľovi toho ktorého majetku, prípadnej povinnosti výplaty, ako aj osobe preberajúcej ten ktorý záväzok. Určenie osoby preberajúcej záväzok je úpravou vnútorných vzťahov spoludlžníkov, ktorí v prípade manželov majú spravidla solidárne postavenie. Namiesto pôvodného vzájomného postavenia spoludlžníkov, ktoré v konečnom dôsledku spravidla zaťažuje každého dlžníka polovicou dlhu, tu súd zmení vnútorné pomery podielov exmanželov na spoločnom dlhu, čím zodpovedajúcim spôsobom zohľadní nové pomery na strane aktív. Zmyslom takéhoto postupu je racionalizácia vzájomných právnych vzťahov exmanželov. Z uvedeného vyplýva, že vyporiadanie pasív BSM (zmena vnútorných vzťahov dlžníkov) je úzko späté s novými vlastníckymi pomermi k aktívam. Samo o sebe význam nemá, pretože bez zmeny vo vlastníckych pomeroch k aktívam nie je dôvod meniť vnútorné vzťahy spoludlžníkov, ktoré sú dané či už zmluvou alebo zo zákona, a ktorých vzájomné vysporiadanie je naďalej zachované zákonom (napr. právo postihu pri solidárnom záväzku).

6. V tomto konkrétnom prípade sa jednalo o situáciu, keď jeden z manželov po uzavretí dohody o vyporiadaní BSM, napriek svojmu výslovnému prehláseniu, že všetky tak aktíva ako aj pasíva, boli dohodou medzi stranami urovnané, podal žalobu, ktorou sa domáhal opätovného vyporiadania majetku v časti pasív, keď žiadal, aby žalovaná bola zaviazaná mu vyplatiť polovicu zo zaplatených splátok úveru, ktoré splátky zaplatil po rozvode manželstva do uzavretia dohody o vyporiadaní BSM. Podľa názoru súdu prvej inštancie tento nárok mal byť zo strany žalobcu uplatnený pri uzavretí dohody, navyše v dohode je jasne a zrozumiteľne uvedené (v článku IV. bod 1. C), že úver preberie žalobca v zostatkovej výške aktuálnej ku dňu podpisu dohody. Z toho vyplýva, že ak žalobca chcel započítať splátky úveru, ktoré vyplatil od právoplatnosti rozvodu manželstva, t. j. od zániku BSM do uzavretia dohody o vyporiadaní BSM, tak tieto nároky žalobcu mali byť vyporiadané v dohode o vyporiadaní BSM, ktorou došlo k vyporiadaniu BSM strán sporu v širšom slova zmysle a mal túto svoju pohľadávku započítať do vyporiadacieho podielu bývalej manželky. V konečnom dôsledku, v tomto prípade nehnuteľnosť je vo výlučnom vlastníctve žalobcu, úver čerpaný vo VÚB, a.s. v roku 2016 bol refinancovaním hypotekárneho úveru na stavbu predmetného rodinného domu, ktorý bol primárne poskytnutý z Prima banky, a.s.. Tento úver čerpali manželia spolu, pričom nehnuteľnosť zostala vo vlastníctve žalobcu a žalobca titulom prínosu žalovanej do masy BSM mal vyplatiť tejto sumu 22 000 eur. Z tohto dôvodu v tejto časti nároku, súd prvej inštancie podanej žalobe nevyhovel.

7. Okrem splátok úveru sa žalobca domáhal aj nájomného v sume 248,98 eur mesačne za užívanie rodinného domu, ktorý rodinný dom po rozvode manželstva užívala výlučne žalovaná. Tak z konania o vyporiadanie BSM sp. zn. 4C/17/2022, ako aj z predchádzajúcich konaní, a to konania sp. zn. 9C/2/2021 je zrejmé, že žalovaná užívala nehnuteľnosť spolu s deťmi, pričom podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia ohľadne užívania nehnuteľnosti, ktorému súd v konaní sp. zn. 9C/2/2021

uznesením aj vyhovel. Následne bolo toto uznesenie uznesením krajského súdu zrušené, lebo krajský súd dospel k záveru, že sa jedná o prekážku res judicata, pretože navrhovateľka už v inom konaní sa domáhala vydania neodkladného opatrenia v takom istom znení. Aj v tomto prípade, tak ako v predchádzajúcom prípade sa jedná o nárok žalobcu, ktorý vznikol v čase po rozvode manželstva a pred vyporiadaním BSM dohodou. Ako už súd vyššie konštatoval, všetky práva a záväzky manželov z BSM majú byť vyporiadané buď dohodou alebo rozhodnutím súdu. Žalobca podal v konaní sp. zn. 4C/17/2022 žalobu o vyporiadanie BSM, ale v priebehu konania došlo medzi stranami k vyporiadaniu BSM dohodou, preto vzal o vyporiadanie BSM späť. Ak by žalobca s touto dohodou nesúhlasil, nemal ju podpisovať a mal možnosť pokračovať v konaní o vyporiadanie BSM. Žalobca však namiesto toho podal novú žalobu, ktorou sa domáhal nároku, ktorý mal byť v širšom vyporiadaní BSM zohľadnený a vyporiadaný, tak ako je to uvedené v článku V. v bode 1 dohody, kde sa žalobca aj žalovaná zaviazali, že nebudú mať voči sebe žiadne ďalšie majetkovoprávne nároky z titulu zaniknutého BSM. Z toho dôvodu nebolo možné vyhovieť ani druhému nároku žalobcu (o zaplatenie 5 973,36 eura), a preto súd prvej inštancie žalobu v plnom rozsahu zamietol.

8. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1/ CSP tak, že v konaní plne úspešnému žalovanému priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške tohto nároku rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

9. Proti tomuto rozhodnutiu podal včas odvolanie žalobca, prostredníctvom svojho právneho zástupcu, žiadajúc odvolací súd, aby napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, alternatívne, aby rozsudok zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie a žalobcovi prizná nárok na náhradu trov prvoinštančného a aj odvolacieho konania v rozsahu 100 %. V podanom odvolaní poukázal na existenciu odvolacích dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/ a h/ CSP. Namietal konštatovanie súdu prvej inštancie, že nárok žalobcu voči žalovanej na vyplatenie polovice so žalobcom zaplatených splátok spoločného úveru za obdobie od 09. 10. 2020 do 09. 11. 2022, mal byť údajne zahrnutý do Dohody o vyporiadaní BSM. Tento záver súdu je podľa žalobcu arbitráry, nesprávny a nezákonný, pričom súd ho ani zodpovedajúcim spôsobom nezodôvodnil. Predmetom dohody o vyporiadaní BSM bolo okrem iného aj pasívum - úver číslo XXX/XXXXXX/XX-XXX/XXX, poskytnutý zo strany financujúcej Všeobecnej úverovej banky, E.. Predmetné pasívum na seba v zmysle dohody o BSM prevzal žalobca, a to v zostatkovej výške, ktorá bola aktuálna ku dňu podpisu dohody o BSM, tzn. že splátky úveru realizované po zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov zo strany žalobcu, neboli súčasťou dohody o BSM, nakoľko neboli ani súčasťou bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Zaplatené splátky úveru za obdobie po právoplatnom rozvode manželstva (po 08. 10. 2020) neboli predmetom dohody o BSM. Žalobca zdôraznil, že jeho nároky na polovicu z jednotlivých splátok úveru, ktoré uhradil po právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva (kedy zároveň zaniklo aj bezpodielové spoluvlastníctvo manželov), ktoré nároky si uplatnil v tunajšom konaní, nie sú nárokmi z bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ale jedná sa o samostatné nároky žalobcu z titulu vydania bezdôvodného obohatenia podľa § 454 OZ. Ako je to jednoznačne uvedené aj v dohode, zostatok na účte bol len informatívny a nikde ďalej v dohode nebolo konštatované, že by žalobca na seba úver bol prevzal vo výške zostatku ku dňu právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva – práve naopak, článok IV. bod 1 písm. c/ dohody veľmi jasne a presne uvádza, že žalobca na seba prevzal zostatok úveru iba vo výške ku dňu podpisu Dohody, a teda nie späť. V uvedenom sa jednoznačne prejavila vôľa účastníkov dohody o BSM nezahrnúť do dohody aj splátky spoločného úveru, ktoré boli realizované zo strany žalobcu po zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov na základe rozsudku o rozvode manželstva.

10. Ďalej uviedol, že nároky žalobcu, ktoré si uplatnil v tunajšom konaní, nie sú (a nikdy ani neboli) nárokmi, ktoré by vznikli za trvania manželstva a bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Ako bolo žalobcom niekoľkokrát deklarované a ako to nepochybne vyplýva aj z obsahu súdneho spisu, žalobca si v tunajšom konaní uplatnil výlučne nároky, ktoré mu vznikli od dátumu 09. 10. 2020 (t. j. deň nasledujúci po dni právoplatnosti rozsudku súdu o rozvode manželstva, teda deň zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov). Preto, ak súd prvej inštancie na vec aplikoval ustanovenia zákona o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov namiesto zákonných ustanovení o bezdôvodnom obohatení, vec nesprávne právne posúdil. Súd v časti odôvodnenia napadnutého rozsudku venovanej jeho konštatácii o tom, že žalobca mal povinnosť si svoje nároky vyporiadať v rámci dohody o BSM neuvádza žiadne také argumenty na objasnenie svojich úvah, ktorými by naplnil požiadavku riadneho zdôvodnenia svojho rozhodnutia, čo je jeho povinnosťou.

11. Žalobca namietal tvrdenie súdu, podľa ktorého mal žalobca možnosť si svoj nárok na vyplatenie nájomného za užívanie nehnuteľnosti uplatniť v rámci dohody o BSM a ak tak neučinil, tak jeho nároky voči žalovanej v tomto smere zanikli, resp. si ich už nemôže uplatniť súdnou cestou. Nárok žalobcu na vyplatenie nájomného za užívanie nehnuteľnosti je daný titulom bezdôvodného obohatenia na strane žalovanej, ktorá bez právneho dôvodu užívala nehnuteľnosti vo výlučnom vlastníctve žalobcu, a to po dobu 24 kalendárnych mesiacov. S ohľadom na súdom konštatovaný fakt, že neodkladné opatrenie platilo len počas určitého obdobia, je následne nepochopiteľné, že súd ďalej neuvádza, počas akého časového obdobia malo byť podľa jeho názoru na základe nariadeného neodkladného opatrenia užívanie nehnuteľnosti žalovanou oprávnené. Žalobca uviedol, že vo svojich písomných podaniach poukazyval, že hoci by aj bolo užívanie nehnuteľnosti žalovanou na základe neodkladného opatrenia oprávnené, bolo by tomu tak len v období od 30. 03. 2021 do 22. 07. 2021, kedy bolo neodkladné opatrenie právoplatne zrušené. Žalobca si však uplatnil v tunajšom konaní náhradu za užívanie nehnuteľnosti žalovanou až do momentu vypratania nehnuteľnosti, t. j. do dňa 09. 10. 2022. S týmto argumentom sa súd vôbec nezaoberal a ani sa k nemu nevyjadril. Súd sa rovnako nezaoberal tým, z akého dôvodu mal za to, že žalovaná bola oprávnená užívať nehnuteľnosť patriacu žalobcovi úplne bezplatne, pretože zamietol žalobu aj v časti žalobcom požadovaného obvyklého nájomného za užívanie nehnuteľnosti. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie považuje žalobca za nedostatočne zdôvodnený v zmysle ust. § 220 ods. 2 CSP.

12. Žalovaná k žalobcom podanému odvolaniu vo vyjadrení uviedla, že sa s napadnutým rozsudok súdu prvej inštancie stotožňuje. Súd vyhodnotil vec správne a zákonne. Konanie žalobcu považuje za účelovú formu nátlaku na žalovanú, ktorá považovala majetkovoprávne vzťahy s bývalým manželom za uzavreté. Z tohto dôvodu žiada, aby odvolací súd komplexne posúdil konanie žalobcu aj cez prizmu dobrých mravov (§ 3 ods. 1 OZ) a zväzil aplikáciu základného princípu podľa čl. 5 CSP (zákaz zneužitia práva). Súd prvej inštancie podľa žalovanej správne uzavrel, že predmetom dohody o vyporiadaní BSM zo dňa 09. 11. 2022 bol aj spoločný úver sporových strán a vzhľadom na časové súvislosti a deklarácie kontrahentov mal byť predmetom tejto dohody aj nárok žalobcu na úhradu domnelého nájomného. Ďalej uviedla, že ak by sa aj pripustili záver, že žalobca na seba prevzal úver iba v zostatkovej hodnote ku dňu podpisu dohody o vyporiadaní BSM (keď jeho zvyšok predtým uhradil), možno vzhľadom na text čl. V ods. 1 tejto dohody dospieť k záveru, že sa akéhokoľvek nároku na úhradu polovice uhradených splátok (ktorý žalovaná popiera) uzavretím dohody vzdal. Na koncipovaní dohody o vyporiadaní BSM aktívne participovali obe sporové strany. Žalobca tak nebol povinný dohodu uzavrieť, ak by mu jej obsah nevyhovoval. Vzhľadom na uvedené vyznieva žalobcova reštriktívna interpretácia dohody o vyporiadaní BSM špekulatívne. Jednoznačne si žalobca musel byť vedomý toho, že na seba preberá pasívum (úver) v zostatkovej výške ku dňu rozvodu manželstva. Napokon, text dohody o vyporiadaní BSM sa v plnej miere zhoduje s textom žaloby. Uvedené platí analogicky aj o druhej časti uplatneného nároku, ktorou je vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré malo na strane žalovanej vzniknúť neoprávneným užívaním rodinného domu, ktorý patrí žalobcovi. K otázke užívacieho práva žalovaná uviedla, že trvá na svojom stanovisku prezentovanom v priebehu konania na súde prvej inštancie. Záverom uviedla, že žalobca sa v dohode o vyporiadaní BSM zaviazal žalovanej zaplatiť vyrovnací podiel vo výške 22 000,- eur. Z toho vyplýva, že z hľadiska rozdelenia majetku profitoval žalobca. Ak by mal disponovať po uzavretí dohody voči žalovanej nárokom na zaplatenie 9 955,86 eura, bolo by iracionálne, aby sa zaviazal k úhrade vyrovnacieho podielu v dvojnásobnej výške. Uvedené skôr potvrdzuje naznačený naratív, že účelom žaloby nie je uplatňovanie legitímneho a existujúceho práva na peňažné plnenie, ale skôr snaha o vytvorenie nátlaku na žalovanú, aby previedla žalobcovi nehnuteľnosť (chatu), ktorá je v jej výlučnom vlastníctve. Odvolaciemu súdu navrhla, aby napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a priznal žalovanej náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

13. Žalobca v rámci odvolacej repliky uviedol, že sa ostro ohradzuje voči tvrdeniam žalovanej o tendenčnosti podanej žaloby. Uviedol, že v dohode o vyporiadaní BSM nie je žiadna zmienka o tom, že by k prevzatíu úveru malo zo strany žalobcu dôjsť so spätnou účinnosťou, teda vo výške úveru v čase ku dňu zániku manželstva. Taktiež nikde v dohode o BSM nie je ustanovené a z jej obsahu ani nemôže byť vyvodené, že by sa žalobca čo i len sčasti vzdal akýchkoľvek svojich ďalších nárokov, ktoré nie sú nárokmi z titulu BSM. Žalobca vyjadril nesúhlas s tvrdeniami a so skutočnosťami uvedenými žalovanou. V ďalšom zhrnul argumenty uvedené v ním podanom odvolaní, pričom zotrval na ich obsahu.

14. Žalovaná v odvolacej duplike uviedla, že trvá na svojej doterajšej procesnej obrane a uplatnený nárok považuje za neoprávnený.

15. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal odvolaním žalobcu napadnutý rozsudok zvolením procesného postupu v zmysle § 378 ods. 1, § 379 a § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), následne dospievajúc k tomu záveru, že podané odvolanie žalobcu je čiastočne dôvodné, preto rozsudok súdu prvej inštancie v časti zamietajúceho výroku po sumu 3 982,50 eura ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Vo zvyšnej časti, t. j. nad sumu 3.982,50 eura po sumu 9.955,86 eura vrátane náhrady trov konania napadnutý rozsudok v zmysle § 389 ods. 1 písm. b/ CSP v spojení s § 391 ods. 1 CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie

16. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

Podľa § 391 ods. 1 CSP, k odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 220 ods. 2 veta tretia CSP, súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 191 ods. 1 CSP, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

Podľa § 378 ods. 1 CSP, na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 148 ods. 1 OZ, zánikom manželstva zanikne i bezpodielové spoluvlastníctvo manželov.

Podľa § 149 ods. 2 OZ, ak dôjde k vyporiadaniu dohodou, sú manželia povinní vydať si na požiadanie písomné potvrdenie o tom, ako sa vyporiadali.

Podľa § 451 ods. 1 OZ, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 OZ, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

17. V prípade tohto prebiehajúceho odvolacieho konania, odvolací súd pri reagovaní na svoju zákonnú povinnosť skúmať, či podaným odvolaním zo strany žalobcu napadnutý-zamietajúci rozsudok súdu prvej inštancie nebol vydaný v konaní postihnutom výskytom niektorej z procesných väd obsiahnutých v ust. § 389 ods. 1 CSP prijal ten záver, že pokiaľ ide o zamietnutie sumy 3 982,50 eura, ktorej zaplataenie odvíja žalobca ako 1-icu z ním zaplatenej sumy 7 965,- eur, ktorú zaplatil banke z titulu nedoplatku na úvere za čas od právoplatnosti rozvodového rozsudku, t. j. od 09.10.2020 do dňa spísania dohody o vyporiadaní ich BSM, t. j. do 09.11.2022, tak v tejto časti napadnutý rozsudok ohľadom zisteného rozsahu skutkového stavu vrátane právneho posúdenia nevykazuje žiadnu procesnú vadu v zmysle § 389 ods. 1 CSP, a preto ho odvolací súd ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Pokiaľ ide o odôvodnenie napadnutého rozsudku majúce vzťah k zamietnutiu podanej žaloby žalobcu ohľadom zaplataenia sumy 3 982, 50 eura, ako 1-ice zo sumy 7 965,- eura zaplatenej žalobcom na splátkach predmetného úveru za inkriminované obdobie, tak v tejto časti odvolací súd poukazuje na obsah tohto odôvodnenia, s ktorým sa stotožňuje (§ 387 ods. 2 CSP).

18. Pokiaľ ide o časť podanej žaloby vzťahujúcej sa na zaplatenie sumy 5 973,36 eura (9 955,86 eura – 3 982,50 eura) z titulu uplatneného nároku žalobcu za užívanie nehnuteľnosti žalovanou a to v celkovej výške zodpovedajúcej obvyklému nájmu za nehnuteľnosti v obdobnom stave za obdobie 24 mesiacov, tak v tejto časti odvolací súd aplikoval procesný postup podľa § 391 ods. 1 CSP, prejaviaci sa v zrušení napadnutého rozsudku v časti týkajúceho sa zamietnutia podanej žaloby vo zvyšku, t. j. nad správne zamietnutú sumu 3 982,50 eura vzťahujúcu sa k požadovanej úhrade splátok na predmetnom úvere, až po žalobcom žalovaných 9 955,86 eura. Odvolací súd sa nestotožňuje so zaujatým právnym názorom prvoinštančného súdu, ktorý tento prijal v súvislosti s časťou uplatneného žalobného nároku žalobcu ohľadom ním požadovaného nájomného v sume 248,98 eura mesačne za užívanie rodinného domu, spolu vo výške 5 973,36 eura, t. j. za 24 mesiacov, podľa ktorého takto uplatnený nárok nepovažoval konajúci súd za dôvodný, pretože mal byť zohľadnený v rámci širšieho vyporiadania BSM strán tohto sporu, vychádzajúc pritom z obsahu článku V. bodu 1 Dohody o vyporiadaní BSM uzatvorenej medzi žalobcom a žalovanou dňa 09.11.2022. Pokiaľ ide o zamietnutie tohto nároku žalobcu týkajúceho sa zaplatenia sumy 5 973,36 eura, tak súd prvej inštancie sa právne relevantným spôsobom nevyporiadal s tým skutkovým tvrdením žalobcu, že ním požadované zaplatenie sumy 5 973,36 eura tento odvíja práve od uplynutia doby 24 mesiacov, t. j. od 09.10.2020 do 09.10.2022, kedy už BSM strán tohto sporu zo zákona zaniklo dňom právoplatnosti ich rozvodového rozsudku, t. j. dňa 08.10.2020.

19. Pri rozhodovaní o tejto časti zrušeného rozsudku majúceho vzťah uplatnenému nároku žalobcu na zaplatenie, resp. vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 5.973,36 eura, konajúci súd vezme zreteľ aj na obsah Dohody o vyporiadaní BSM strán tohto sporu zo dňa 09.11.2022, ktorá dohoda z hľadiska svojho predmetu vyporiadania pod bodom III. nezahŕňa žalobcom uplatnený finančný nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 5.973,36 eura z titulu nájomného za užívanie domovej nehnuteľnosti vlastnícky patriacej žalobcovi. Uvedené následne svedčí o tom, že predmetný nárok vzhľadom na jeho časové ohraničenie 24-och mesiacov počnúc odo dňa nasledujúceho po právoplatnosti rozvodového rozsudku (09.10.2020) až do vypratania predmetných nehnuteľností žalovanou (09.10.2022) netvorí súčasť vzniklého a už aj zároveň zaniklého BSM strán tohto sporu, a taktiež ani nie je tento nárok súčasťou širšieho vyporiadania BSM, ako skonštatoval v rámci odôvodnenia napadnutého rozsudku súd prvej inštancie. Odvolací súd ďalej poznamenáva, že na základe rozhodnutia súdu prvej inštancie o neodkladnom opatrení zo dňa 30.03.2021, sp. zn. 9C/2/2021 v spojení s opravným uznesením zo dňa 06.04.2021 bolo žalovanej umožnené užívať predmetné nehnuteľnosti dočasne, pričom toto uznesenie o nariadení daného neodkladného opatrenia kvôli výskytu prekážky res iudicata zrušil KS v Nitre uznesením zo dňa 16.07.2021, sp. zn. 25Co/48/2021. Napriek poskytnutej možnosti žalovanej predmetné nehnuteľnosti dočasne užívať nikde v danom uznesení o nariadení, resp. zrušení tohto nariadeného neodkladného opatrenia sa súd nezmieňuje o bezodplatnosti takto vzniklého aj keď iba dočasného užívacieho vzťahu predmetných nehnuteľností žalovanou.

20. V ďalšom konaní sa súd prvej inštancie prednostne vyporiada aj so vznesenou námietkou premlčania pokiaľ ide o túto časť uplatneného nároku zo strany žalovanej a takisto aj náležitým spôsobom odôvodní, o aký prípad bezdôvodného obohatenia v danej prejednávanej veci na strane žalovanej a v akej výške vlastne ide, ak bude mať za preukázané, že k bezdôvodnému obohateniu žalovanej došlo.

21. Iná procesná situácia na strane odvolacieho súdu nastala pri jeho rozhodovaní o zamietnutej časti žalobného nároku po sumu 3.982,50 eura, ako 1-ice zo zaplatenej sumy 7.965 eur žalobcom banke z titulu nedoplatku na úvere poskytnutého stranám sporu ešte za trvania ich manželstva, pretože súd prvej inštancie v tejto súvislosti opodstatnene poukázal na obsah uzavretej Dohody o vyporiadaní BSM uzavretej medzi žalobcom a žalovanou dňa 09.11.2022, konkrétne jej článku IV, bod 1C, podľa ktorého predmetný úver žalobca preberie v tej zostatkovej výške, ktorá je aktuálna práve ku dňu podpísania danej dohody o vyporiadaní BSM. Vzhľadom na existenciu takto odsúhlaseného článku dohody obidvoma jej stranami, súd prvej inštancie správne uviedol, že ak žalobca chcel, aby ním zaplatené splátky za čas od právoplatnosti rozvodového rozsudku, až do uzatvorenia predmetnej dohody o vyporiadaní BSM mali byť zohľadnené v jeho prospech, tak mali byť vyporiadané v rámci tejto dohody, k čomu však nedošlo, a preto v tejto časti žalobcom uplatnený nárok (3.982,50 eura) správne prvoinštančný súd zamietol.

22. Odvolací súd v súvislosti s obsahom predmetnej dohody o vyporiadaní BSM strán sporu poznamenáva, že pre obidve jej strany, t. j. aj pre žalobcu muselo byť zrejmé, čo z kontextu takto uzatvorenej dohody vyplýva pre samotného žalobcu. Ak mal žalobca určité výhrady v súvislosti s jeho

povinnosťou realizovať splátky predmetného úveru po zániku ich BSM, tak tieto mal prezentovať pri uzatváraní dohody o vyporiadaní BSM, eventuálne mal trvať na tom, že výška týchto splátok bude odrátaná od výšky výplaty, ktorú je z titulu vyporiadania BSM povinný poskytnúť žalobca žalovanej (22.000 eur). Pri uzatváraní predmetnej dohody jej účastníci (žalobca a žalovaná) na základe vzájomného konsenzu do jej obsahu zakomponovali aj vyriešenie ich vzájomných vzťahov v súvislosti so splatením zostatku na úvere poskytnutého im VÚB a.s., ešte počas trvania ich manželstva, pričom z obsahu predmetnej dohody nevyplýva, že táto by sa týkala aj vyporiadania vzťahov súvisiacich s nájmom domovej nehnuteľnosti.

23. Vychádzajúc z hore uvedených dôvodov, odvolací súd o podanom odvolaní žalobcu ako o čiastočne dôvodnom a čiastočne nedôvodnom rozhodol tak, ako to uviedol vo výrokových častiach I. a II. tohto rozsudku s tým, že právny názor odvolacieho súdu rezultujúci z tohto rozsudku, je v zmysle § 391 ods. 2 CSP záväzný pre konajúci súd v jeho ďalšom rozhodovaní vo veci samej.

24. Vo svojom novom rozhodnutí pri rozhodovaní o náhrade trov konania, súd prvej inštancie s poukazom na ust. § 396 ods. 3 CSP rozhodne aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania.

25. Toto rozhodnutie prijal odvolací súd pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).